

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

BAŁKANY

OJ CZYSTY – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Pierwotnie nazwa BAŁKANY odnosiła się jedynie do pasma górskiego, ciągnącego się od Bułgarii przez Serbię, Czarnogórę, Bośnię i Hercegowinę, aż po chorwackie wybrzeże Adriatyku, czyli od Morza Czarnego po dolinę rzeki Timok. W starożytności – a także w średniowieczu – w tekstach pisanych w odniesieniu do tego obszaru używano wyłącznie greckiej nazwy Aemus lub łacińskiej Haemus. Nazwa Balkan / Bałkan pojawia się w literaturze stosunkowo późno, bo dopiero pod koniec XV w.: znany nam z historii Kallimach, dziejopisarz Władysława Warneńczyka, w liście do papieża Innocentego IV relacjonuje swoją wyprawę do stolicy Turków osmańskich, wspominając, iż przekraczał góry Haemus „quem incolae Bolchanum vocant”, czyli „które miejscowi nazywają Bałkanem”. Balkan to stare tureckie słowo oznaczające po prostu ‘trudna góra; góry’. Dopiero w XIX w. jeden z podróżników brytyjskich – Robert Walsh – jako pierwszy użył nazwy Balkan / Bałkan / Bałkany na określenie całego półwyspu. Pod koniec XIX w. nazwa Bałkany pojawiała się coraz częściej zamiast wcześniej używanych nazw i określeń całego regionu: europejska Turcja, Półwysep Południowosłowiański, Półwysep Grecko-Słowiański czy Lewant europejski. Polityczny odcień nazwie nadał jednak dopiero wiek XX – i to coraz silniejsze nacechowanie konotacyjne zachowało się w zasadzie aż do czasów obecnych.